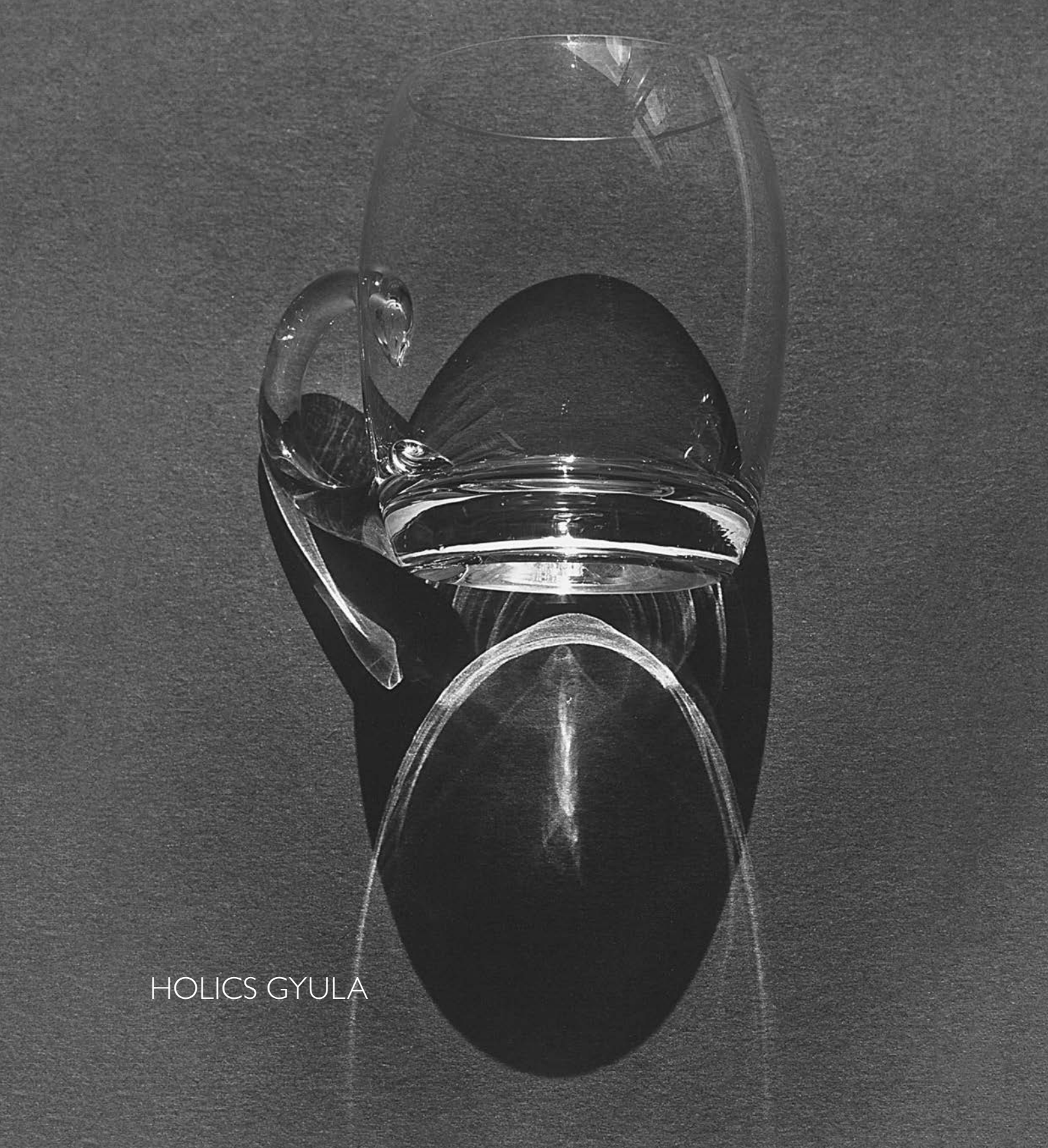
HOLICS GYULA

HOLICS GYULA

VINTAGE GALÉRIA BUDAPEST 2015

ELŐSZÓ

Az 1987-ben készített Magyar Fényképészek Arcképcsarnoka, majd Gera Mihály jóvoltából 1997-ben kiadott könyvemben a Róla készített kép alá ezt írtam: „Alig néhányan tudjuk, hogy a legnagyobbak közül való." Ma amikor teljes a zűrzavar, hogy ki a jó fényképész, és egyáltalán mi is az a fotográfia, ez egy különösen pontos megállapítás. Holics nem volt hangos alkotó, befelé forduló, minden részletet alaposan meggondoló, a korábban az általam ismert egyetlen igazán kísérletező, – a magyaros stílust meghaladó – nagyszerű fényképész. Érdekes, hogy ikonikus képe, a Tanya, amely a fél világ kiállításait bejárta, még nem mutatja a későbbi kísérletezőt, de a 30x40 cm-es képekhez képest, amik uralták a művészfotográfiát, a hosszú, keskeny, álló formátum már valamit sejtet. Az élesség-életlenség problémakörét zseniálisan példázza a cigarettázó férfi, a torzulást mint a fényképkészítés egyik lehetőségét, az üvegeken keresztül fényképezett portréi bizonyítják. Finom megfigyelésein keresztül nagyszerűen használja az árnyékot, mint fontos kompozíciós elemet, még egy egyszerű szekrénykulcs esetében is. Bizonyára belemagyarázásnak tűnik, de úgy gondolom, hogy eredeti foglalkozása, – tudniillik kiváló zenekari hegedűs volt – nagyban hozzájárult fantasztikus ritmus és arányérzékéhez, hogy képei akár kis zeneművekhez is hasonlíthatók. Jó érzés néhány gondolattal emlékezni, egy már-már a feledés homályába vesző nagyszerű kolléga úttörő munkásságáról.

Tóth József Füles

PROLOGUE

I wrote the following under a photo of Gyula Holics featured in the book Portrait Gallery of Hungarian Painters (1987), and later, in my book (which published in 1997 thanks to Mihály Gera): "Only a few of us know that he is one of the greatest." Today, in complete chaos as to who is a good photographer and what is photography, this is an especially important statement. Holics was not a loud artist. He was an introverted, brilliant photographer, who thoroughly considered every detail and who was the only one in the field to be truly experimental, transcending the qualities of the Hungarian style. Interestingly, his iconic photo entitled Farmstead, which has been showcased in exhibitions around half the world, is not yet indicative of his later experimentations, but its long, narrow, portrait presentation – in contrast to the 30x40cm format, which dominated art photography at the time – already offers an intimation of what is to come. The portrait of a smoking man explores the problematic of blurredness-sharpness in an ingenious manner; distortion as a possibility in photography is demonstrated by his portraits captured through glass surfaces. In his nuanced observations, he masterfully uses shadow as an important element of composition, even in the case of a simple cupboard key. It may appear that I am reading too much into it, but I think that his original profession – he was an excellent orchestra violinist – in great part contributed to his fantastic sense of rhythm and proportion, rendering his photographs comparable to small pieces of music. It is a good feeling to remember, if only with a few brief thoughts, a brilliant colleague, whose pioneering work is increasingly consigned to oblivion.

József Füles Tóth

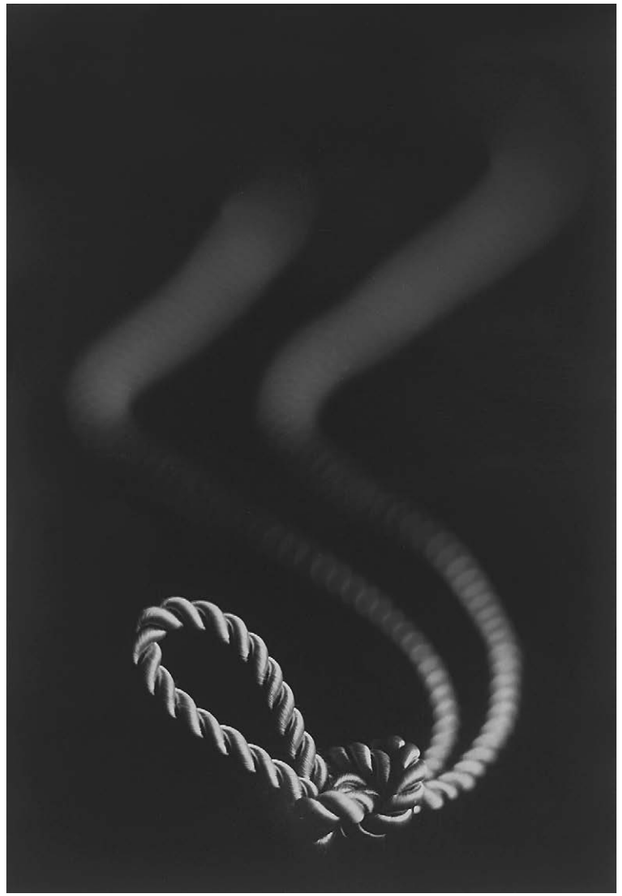

1. Csendélet / Still-Life, 1950s
silver print, 240×168 mm

2. Csendélet / Still-Life, 1950s
silver print, 239×170 mm

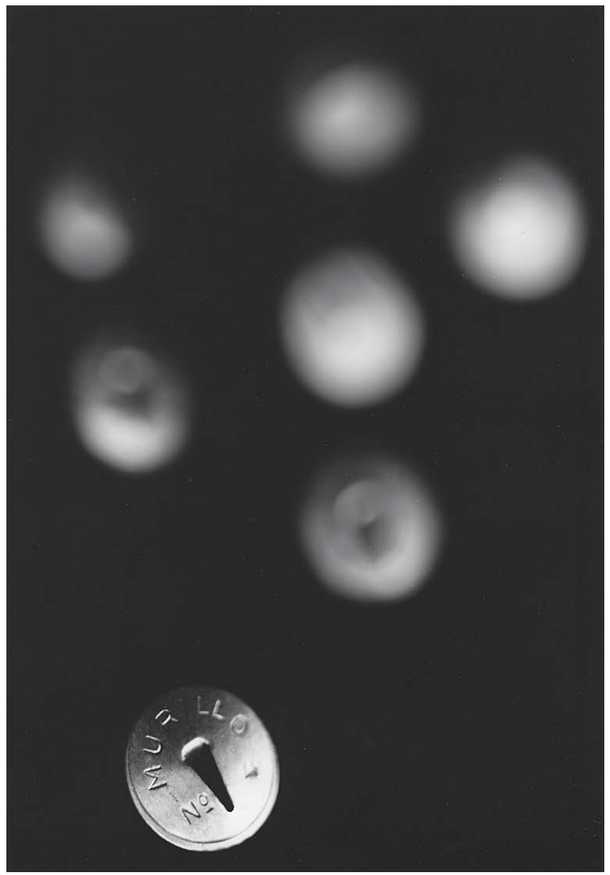

3. Csendélet / Still-Life - Murillo, 1950s
silver print, 237x165 mm

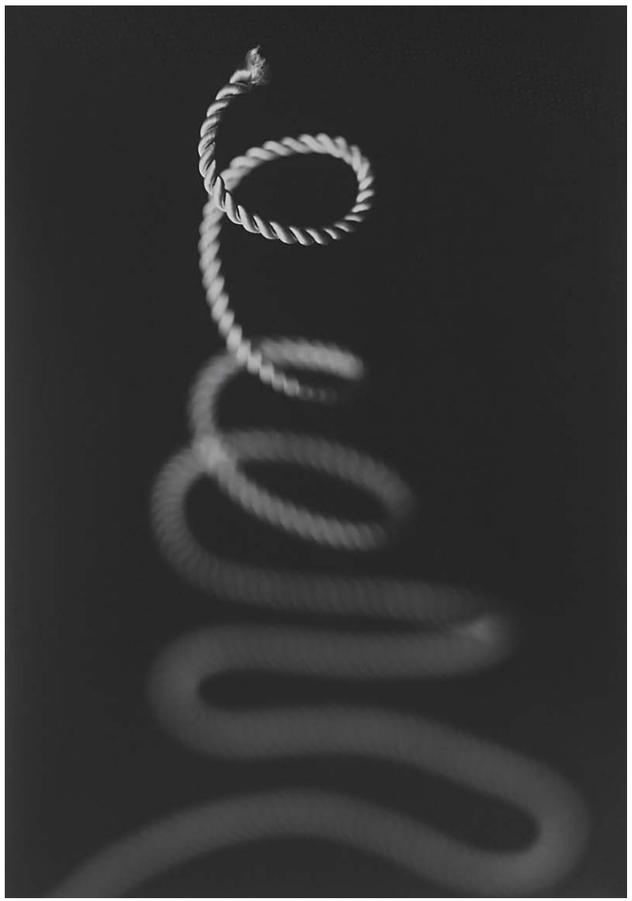

4. Csendélet / Still-Life, 1950s
silver print, 240x170 mm

5. Csendélet / Still-Life, 1950s
silver print, 239x170 mm

6. Két tojás / Two Eggs, 1954
silver print, 184x240 mm

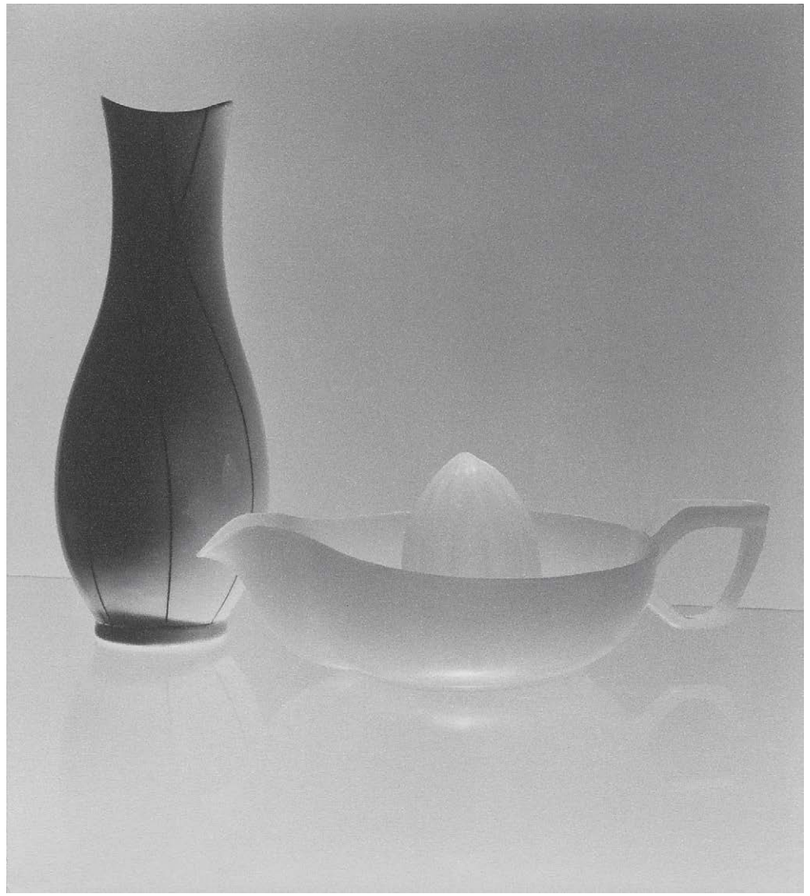

7. Kontraszt / Contrast, c1955
silver print, 332x300 mm

8. Fehér a fehéren / White on White, c1955
silver print, 363x297 mm

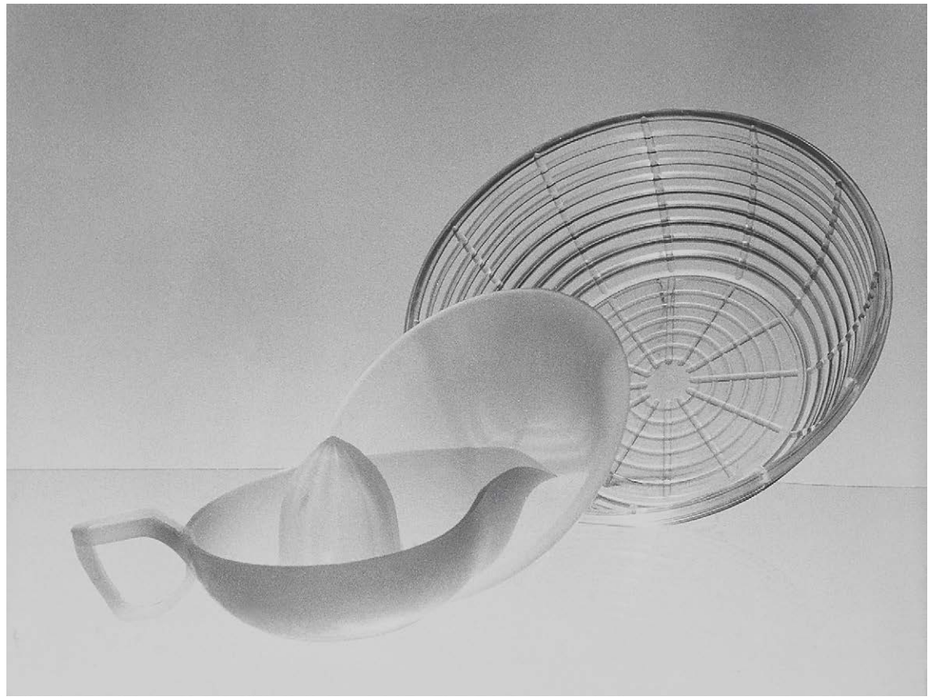

9. Csendélet / Still-Life, 1950s
silver print, 180x240 mm

10. Csendélet / Still-Life, 1950s
silver print, 400x300 mm

11. Csendélet / Still-Life, 1955
silver print, 240×178 mm

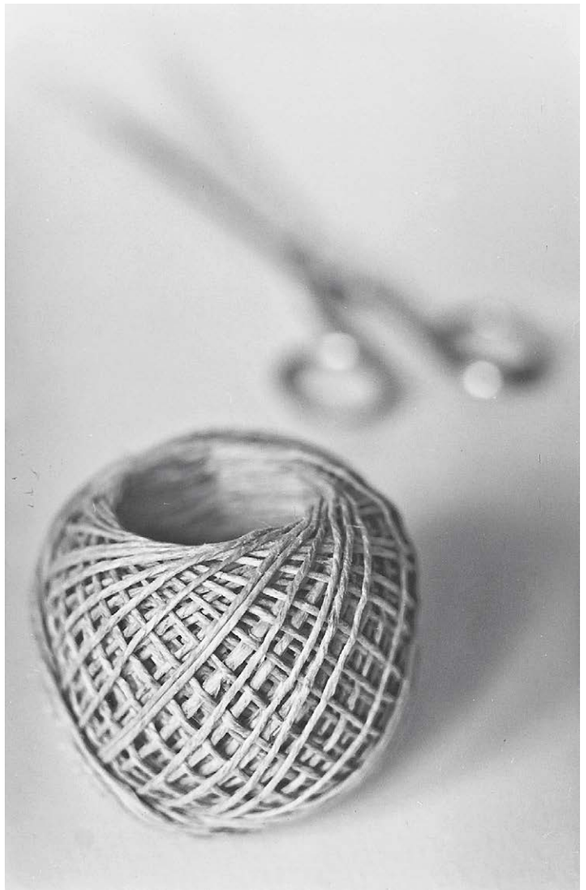

12. Csendélet / Still-Life, 1950s
silver print, 240×155 mm

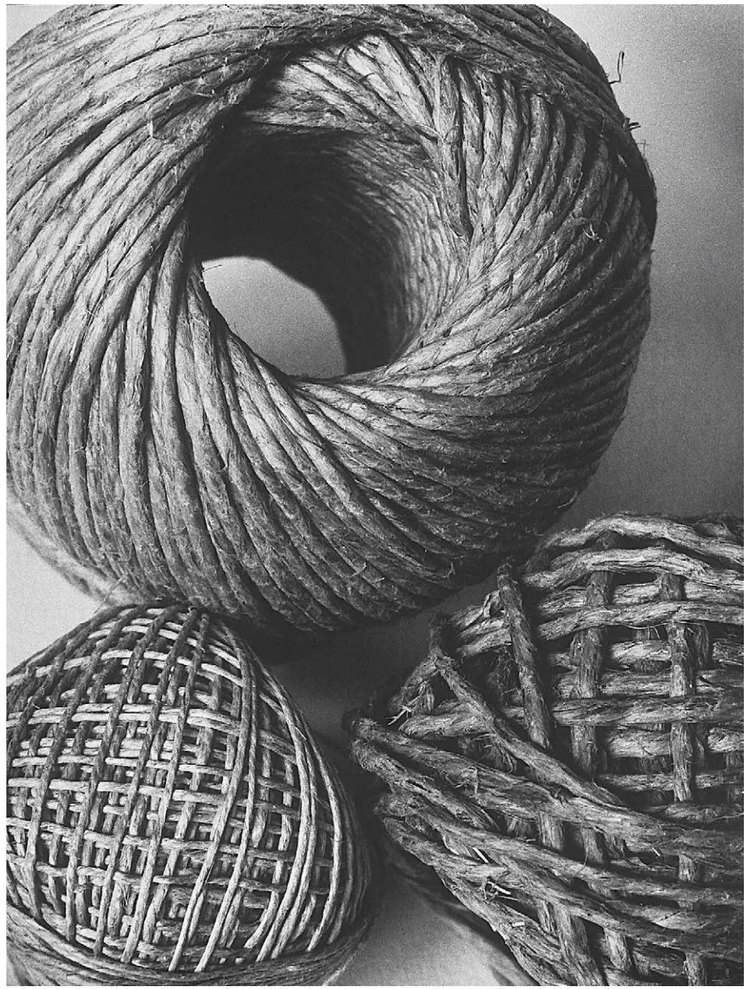

13. Spárga / Ropes, c1955
silver print, 396x296 mm

14. Tekercs / Roll, 1950s
silver print, 182x240 mm

15. Cérna / Twists, 1950s
silver print, 240×173 mm

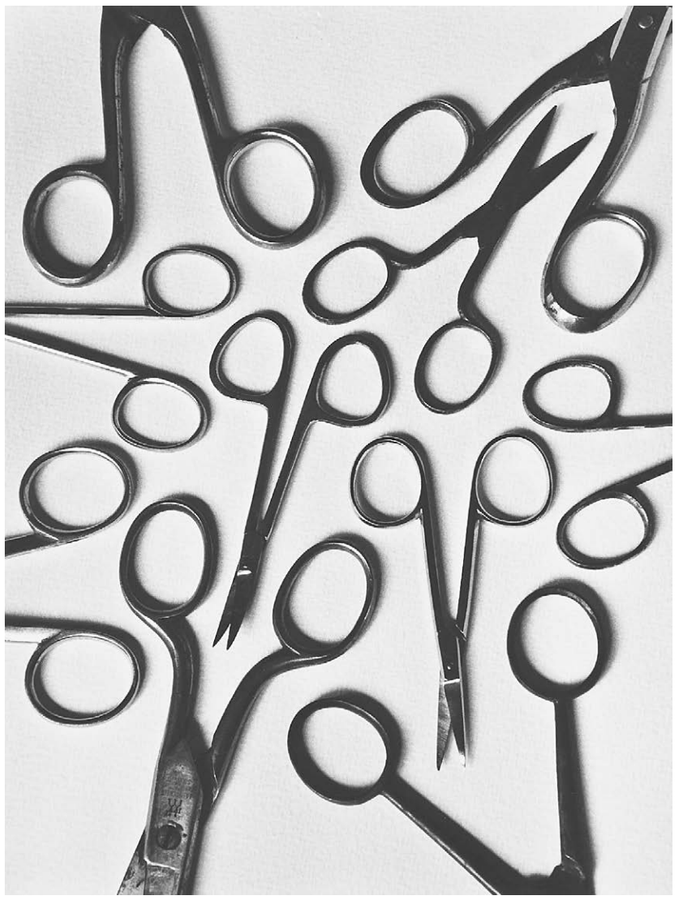

16. Ollók / Scissors, 1950s
silver print, 240×180 mm

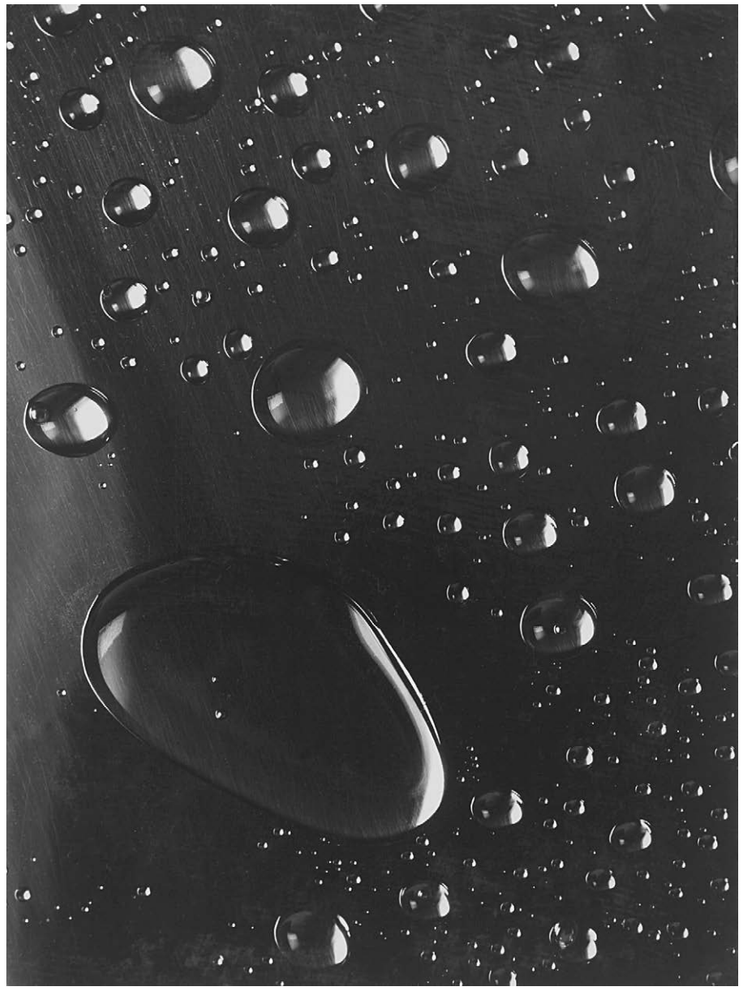

17. Cseppek / Dropes, 1950s
silver print, 395x293 mm

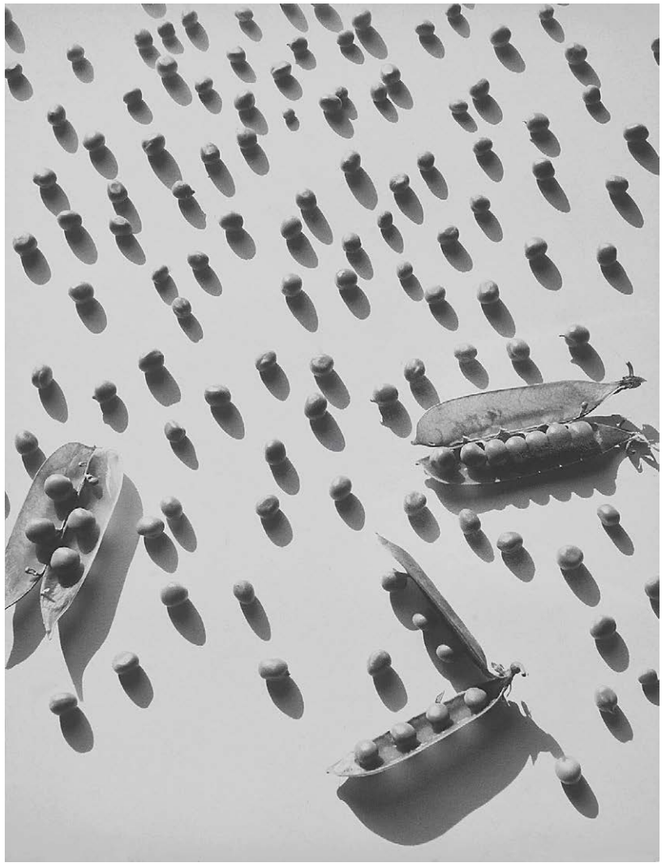

18. Borsó / Peas, 1950s
silver print, 237x182 mm

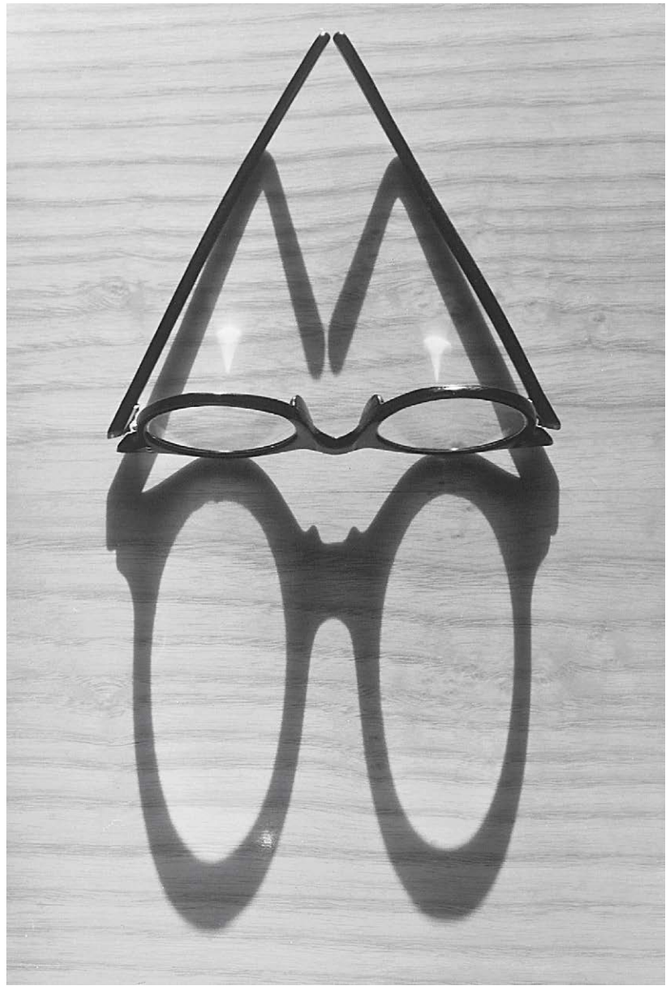

19. Szemüveg és árnyéka / Glasses and Shadow, c1955
silver print, 399×298 mm

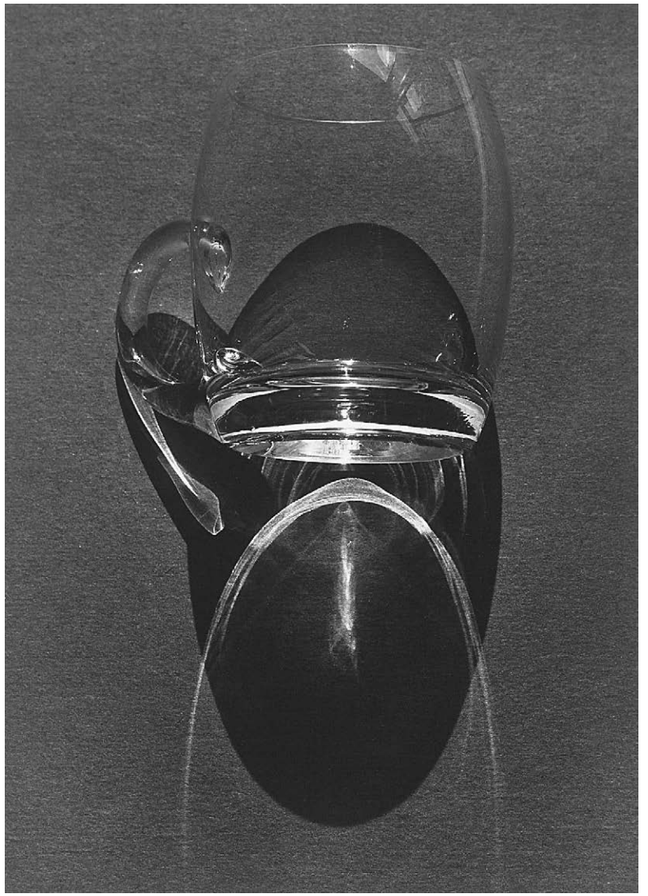

20. Pohár és árnyéka / Glass and Shadow, 1950s
silver print, 240×180 mm

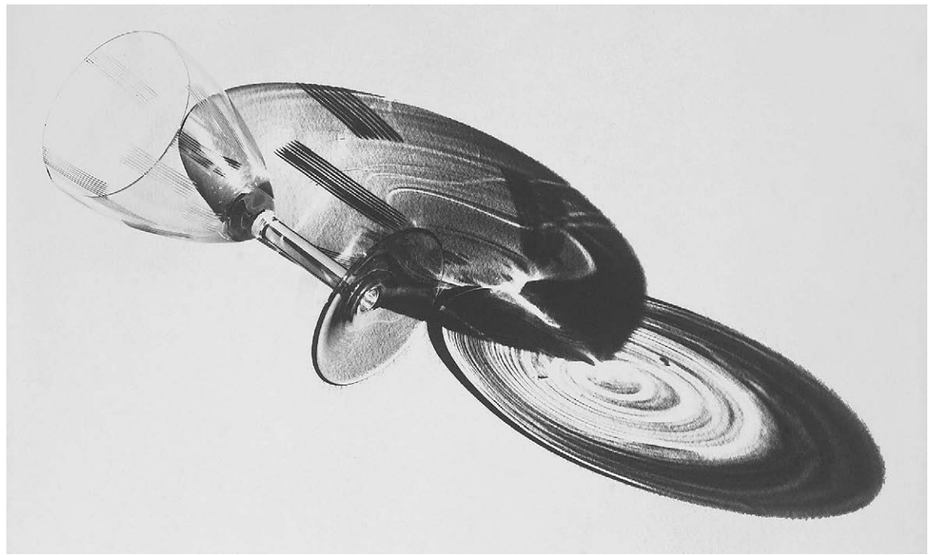

21. Pohár és árnyéka / Glass and Shadow, 1950s
silver print, 240x400 mm

22. Kulcs és árnyék / Key with Shadow, c1955
silver print, 180x240 mm

23. Kulcsok / Keys, c1955
silver print, 180×242 mm

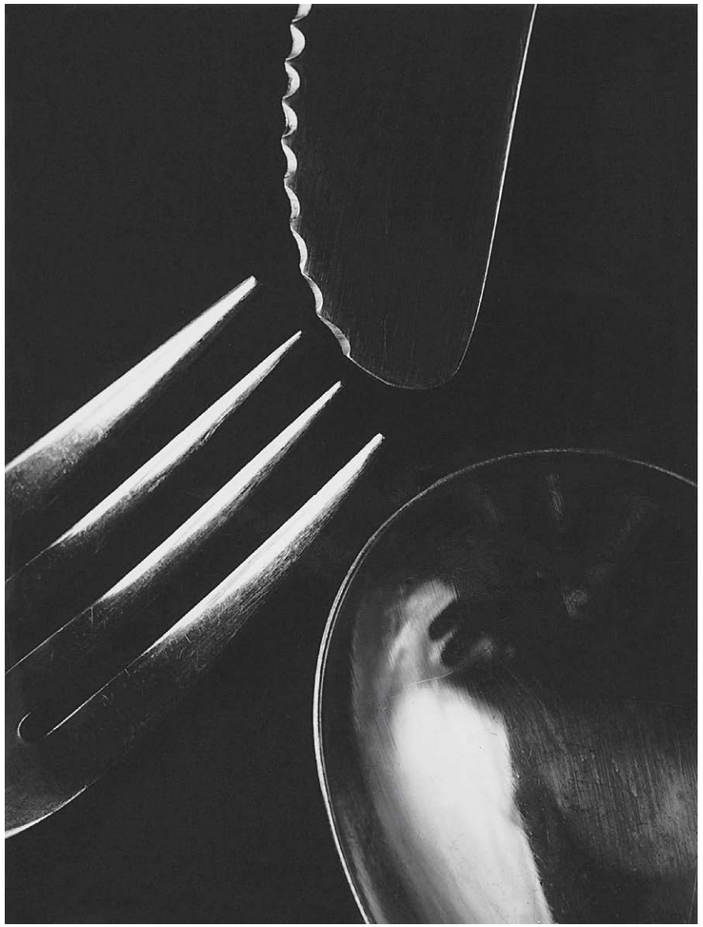

24. Kés, villa, kanál / Knife, Fork, Spoon, 1950s
silver print, 240×180 mm

25. Tészta / Pasta, 1950s
silver print, 240×160 mm

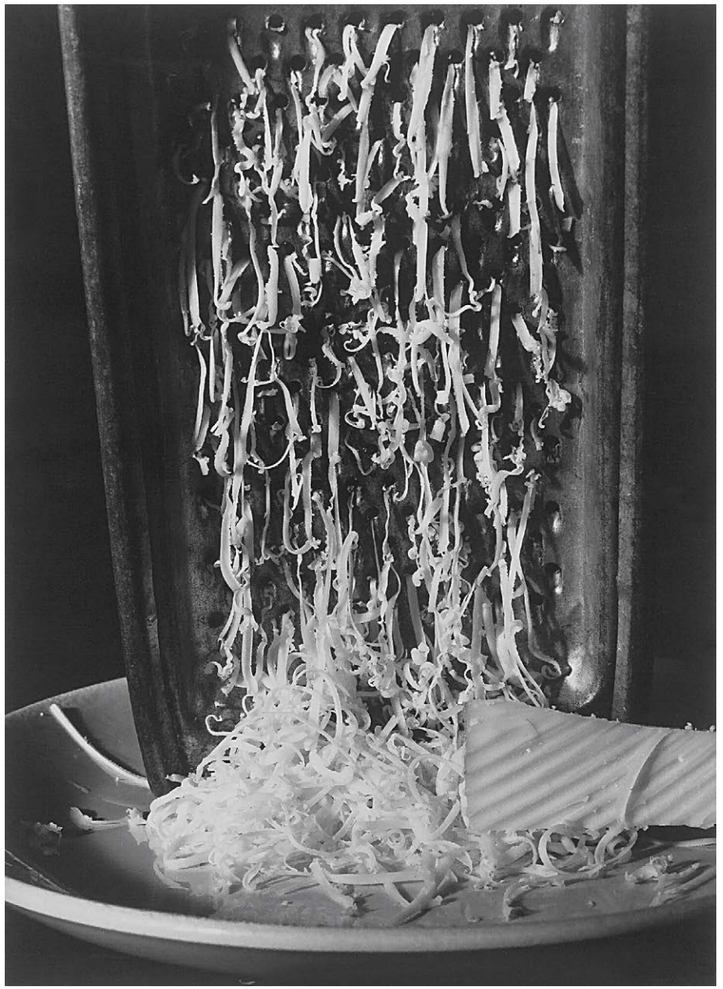

26. Sajt / Cheese, 1955
silver print, 398×288 mm

27. Tojásszeletelő / Egg Slicer, c1955
silver print, 398x300 mm

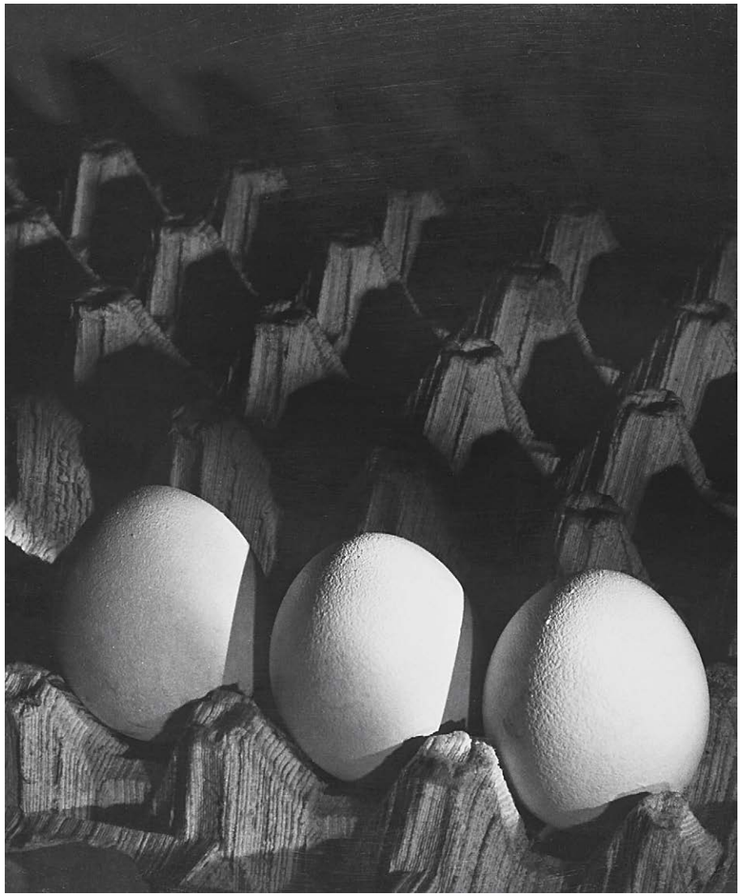

28. Három tojás / Three Eggs, 1950s
silver print, 208x172 mm

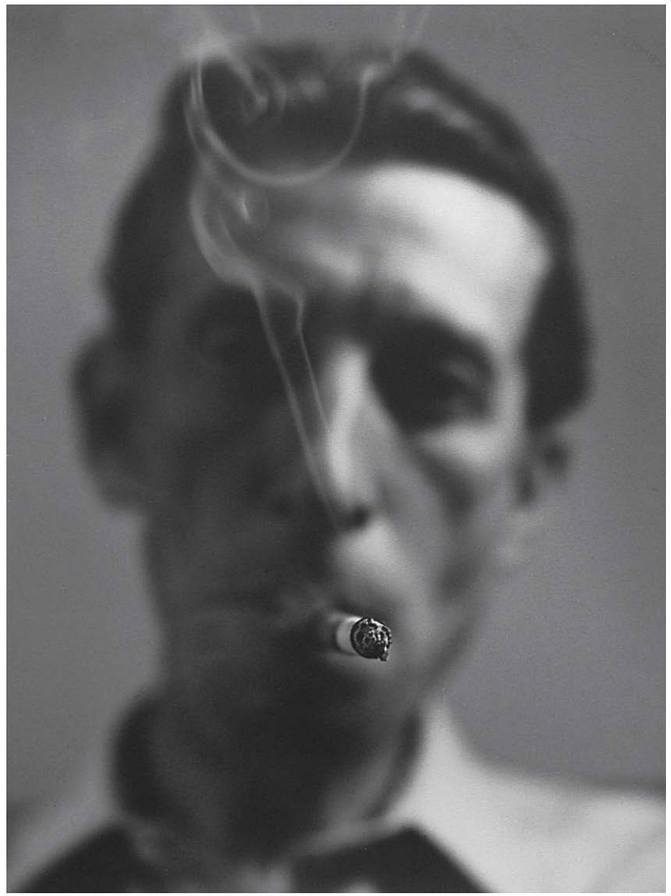

29. Cigaretta / Cigarette, 1957
silver print, 240x180 mm

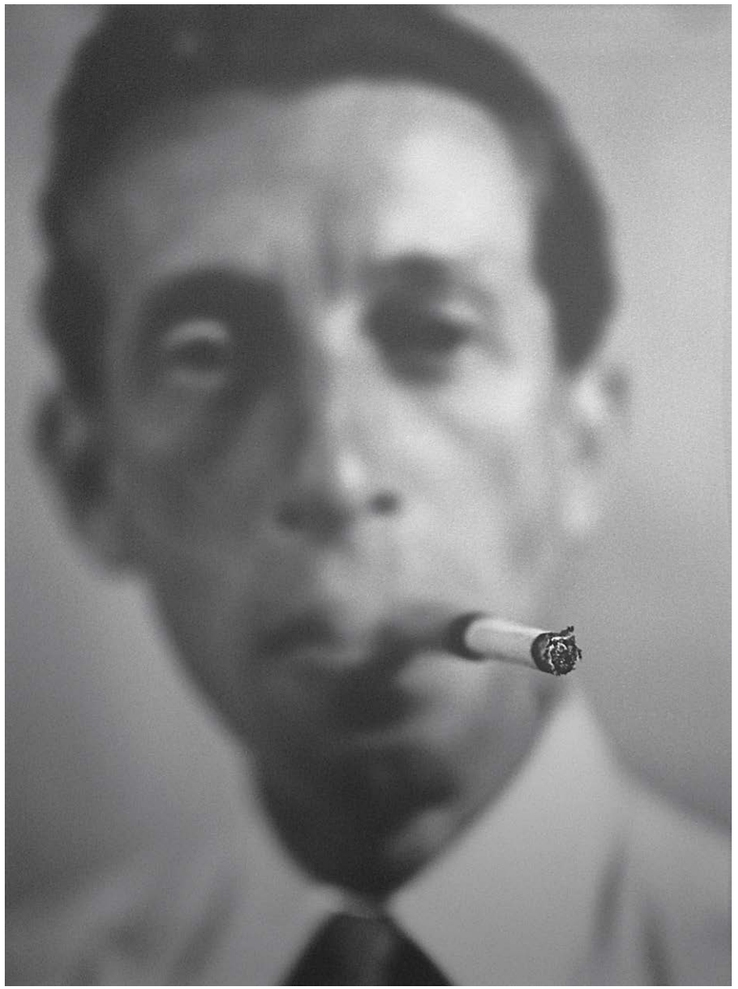

30. Cigaretta / Cigarette, 1957
silver print, 400x300 mm

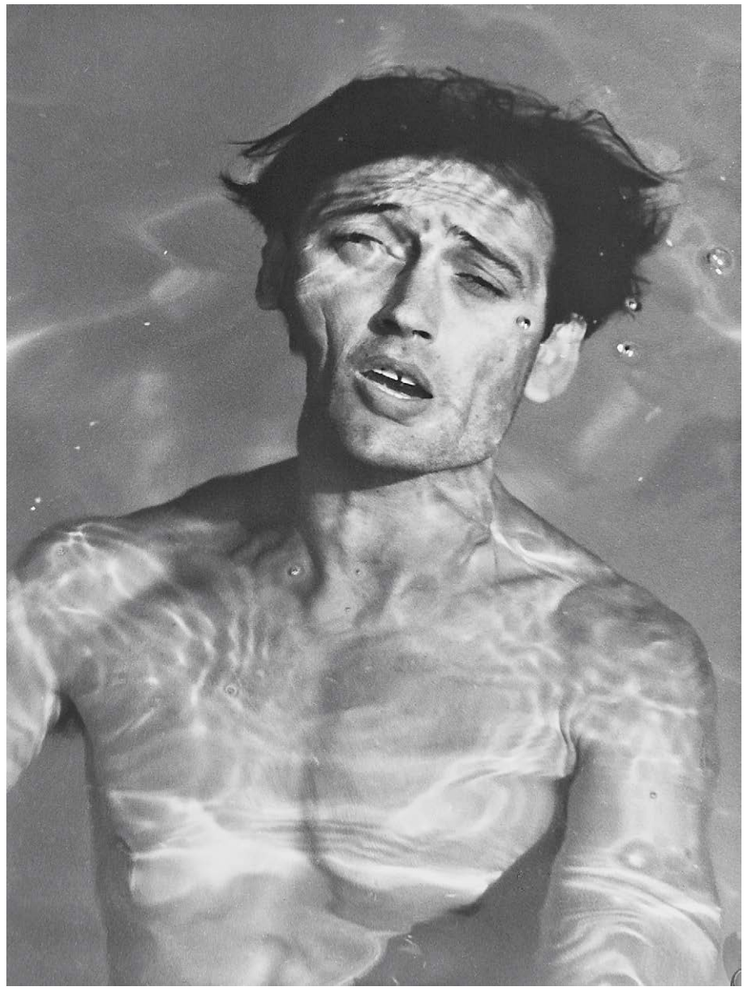

31. Oxigén / Oxigen, 1954
silver print, 397x298 mm

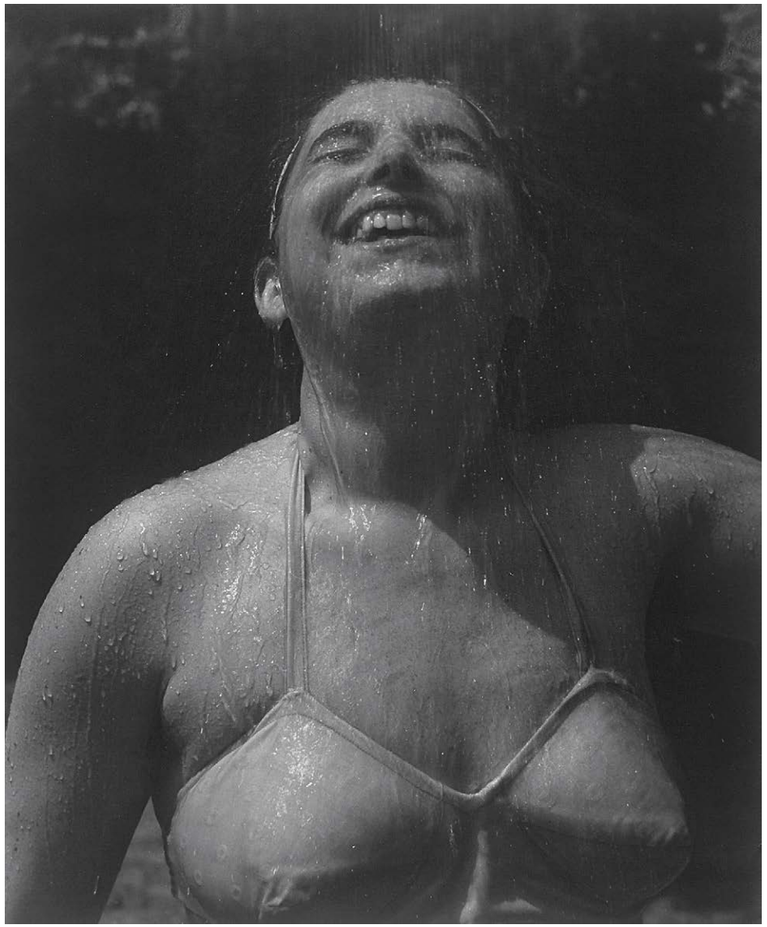

32. Zuhany / Shower, 1954
silver print, 360x300 mm

33. Kíváncsiság / Curiosity, 1955
silver print, 398x297 mm

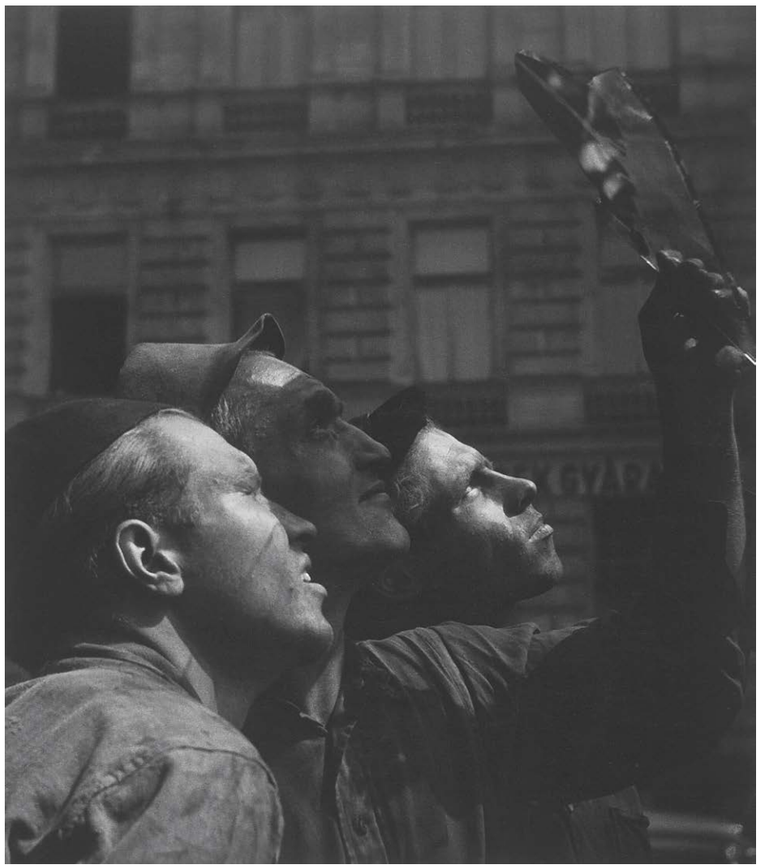

34. Napfogyatkozás / Solar Eclipse, 1955
silver print, 192x168 mm

35. Cím nélkül / Untitled, 1950s
silver print, 237x177 mm

36. Ablakban / On the Window, 1950s
silver print, 239x179 mm

37. Játék / Playing, 1950s
silver print, 300×400 mm

38. Fürdőben / On the Bath, 1950s
silver print, 180×238 mm

39. Árnyék / Shadow, 1950s
silver print, 182×132 mm

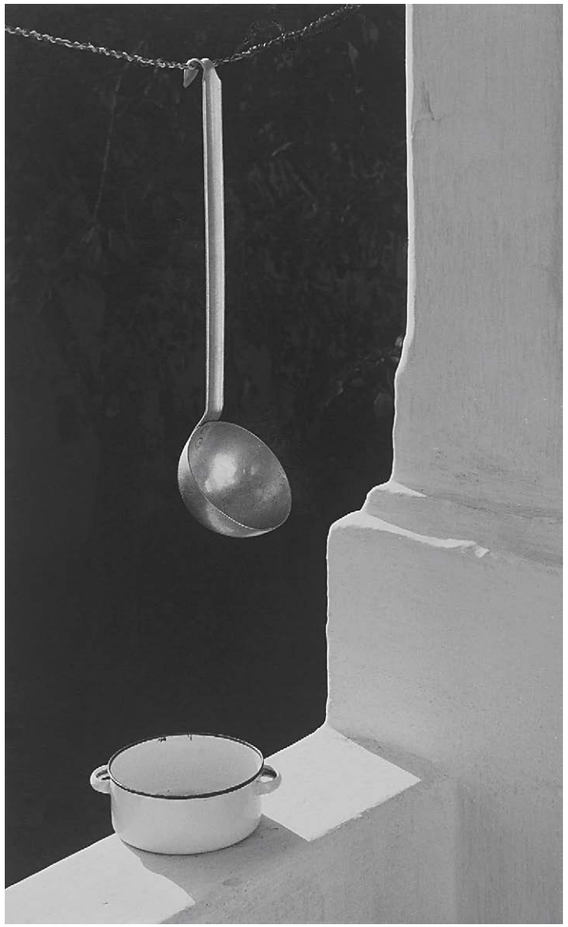

40. Falusi csendélet / Rural Still-Life, 1950s
silver print, 240×145 mm

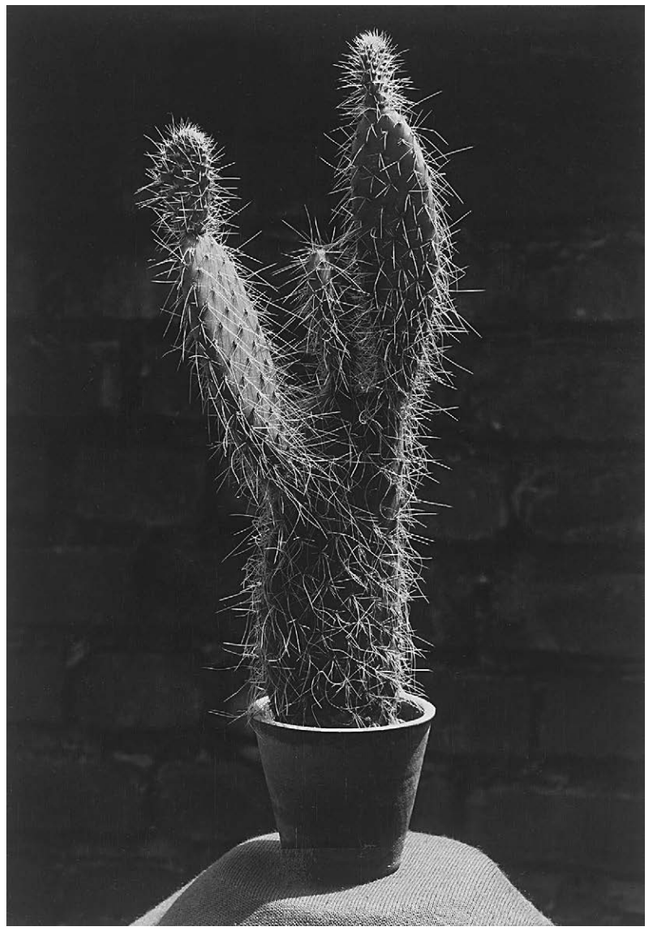

41. Kaktusz / Cactus, 1950s
silver print, 238x182 mm

42. Kaktusz / Cactus, 1950s
silver print, 237x181 mm

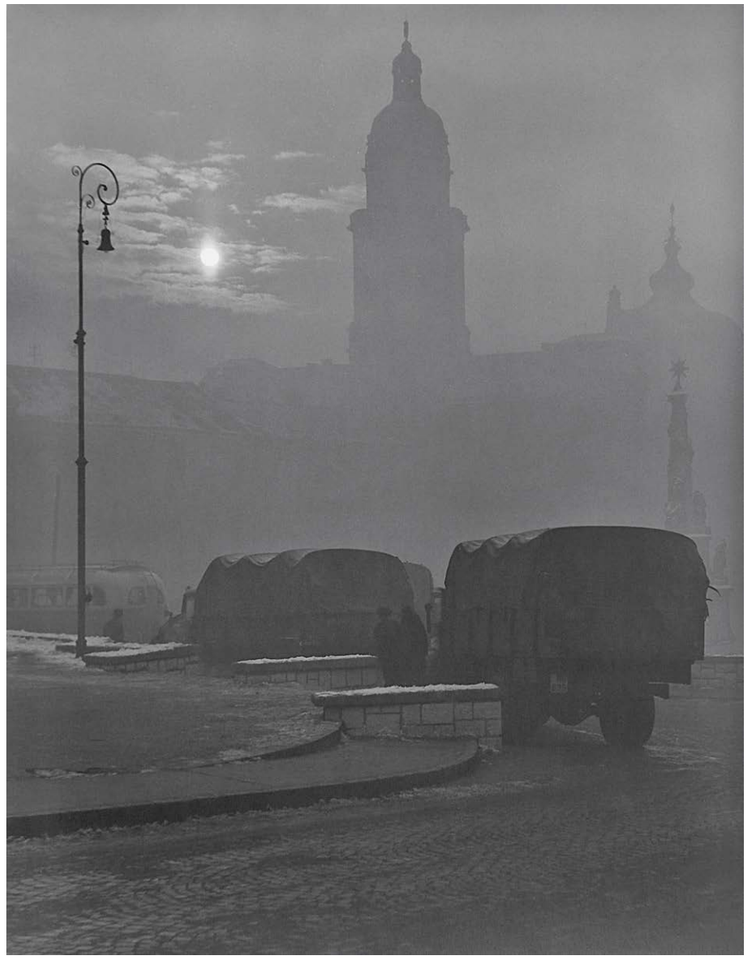

43. Köd / Misty Down, 1950s
silver print, 388×298 mm

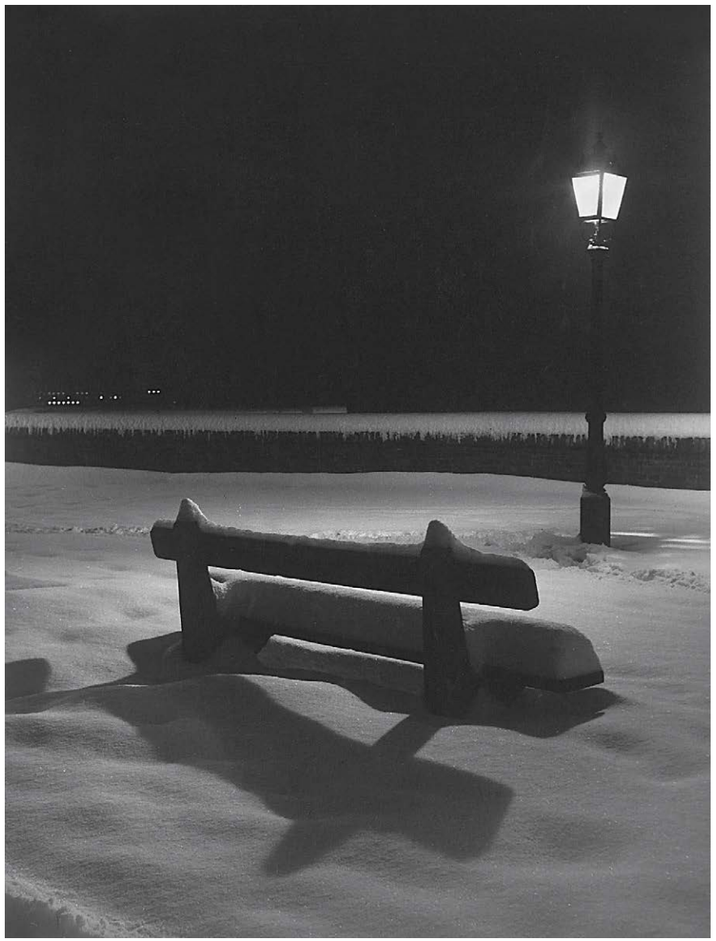

44. Utca éjjel / Street by Night, 1950s
silver print, 380×297 mm

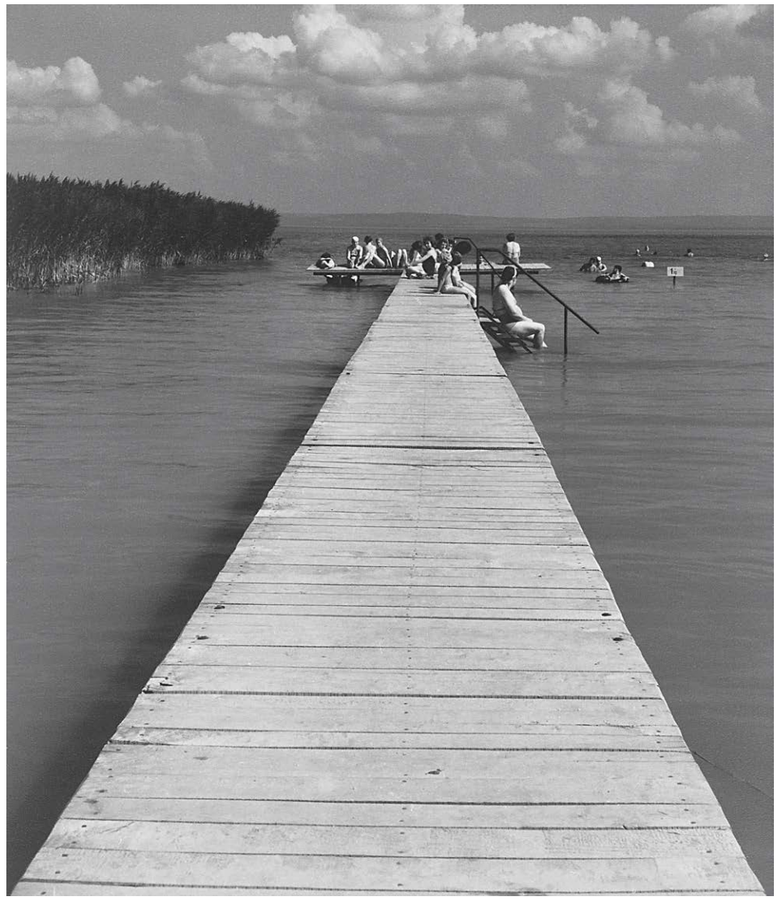

45. Móló / Pier, 1950s
silver print, 208×178 mm

46. Móló / Pier, 1950s
silver print, 228×165 mm

47. Sziluett / Silhouette, 1950s
silver print, 89×243 mm

48. Úton / On the Road, 1950s
silver print, 75×380 mm

49. Négy vonó / Four Bows, c1955
silver print, 398x296 mm

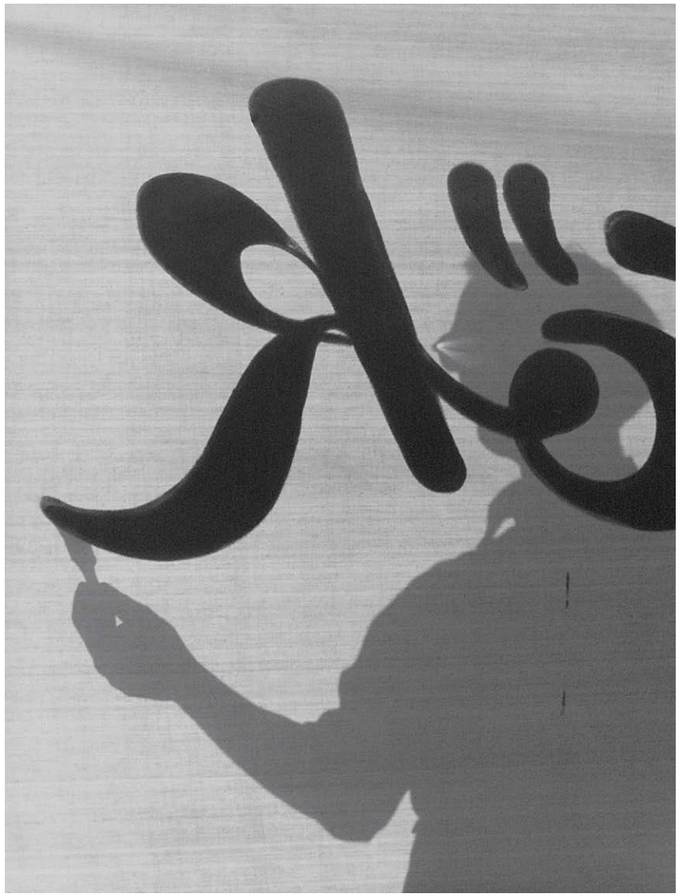

50. Árnyékfestő / Shadow Painter, 1950s
silver print, 235x177 mm

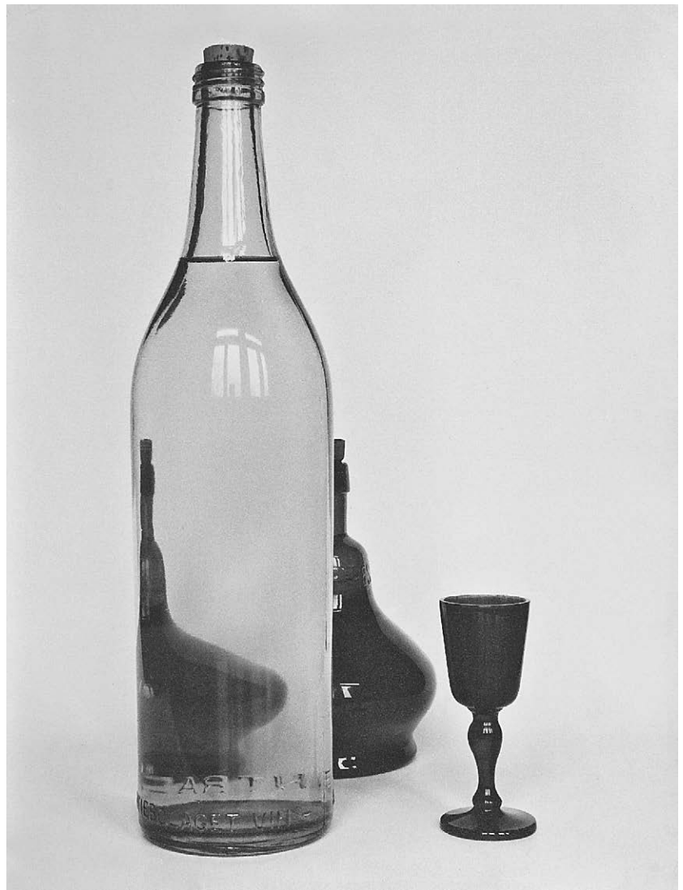

51. Distortion, 1955
silver print, 240×178 mm

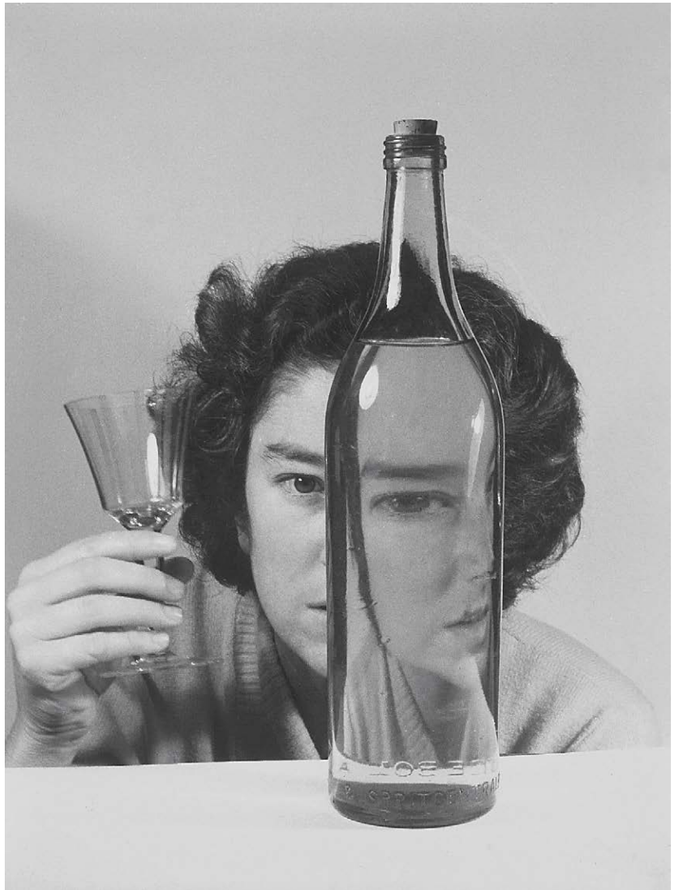

52. Distortion, 1955
silver print, 240×182 mm

53. Distortion, 1955
silver print, 240x181 mm

54. Distortion, 1955
silver print, 240x180 mm

55. Distortion, 1955
silver print, 238×179 mm

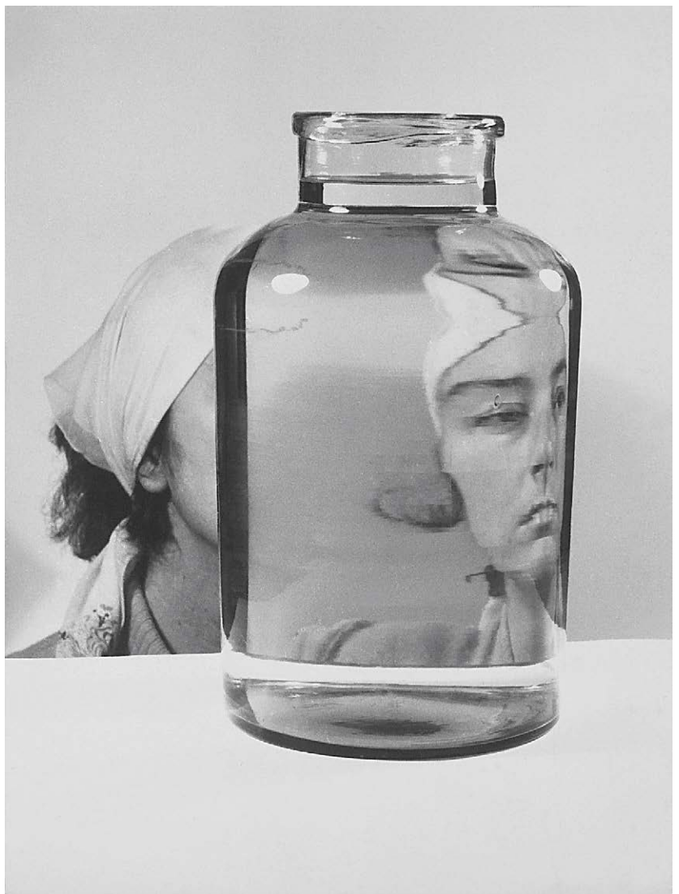

56. Distortion, 1955
silver print, 240×180 mm

57. Distortion, 1955
silver print, 240×180 mm

58. Distortion, 1955
silver print, 240×180 mm

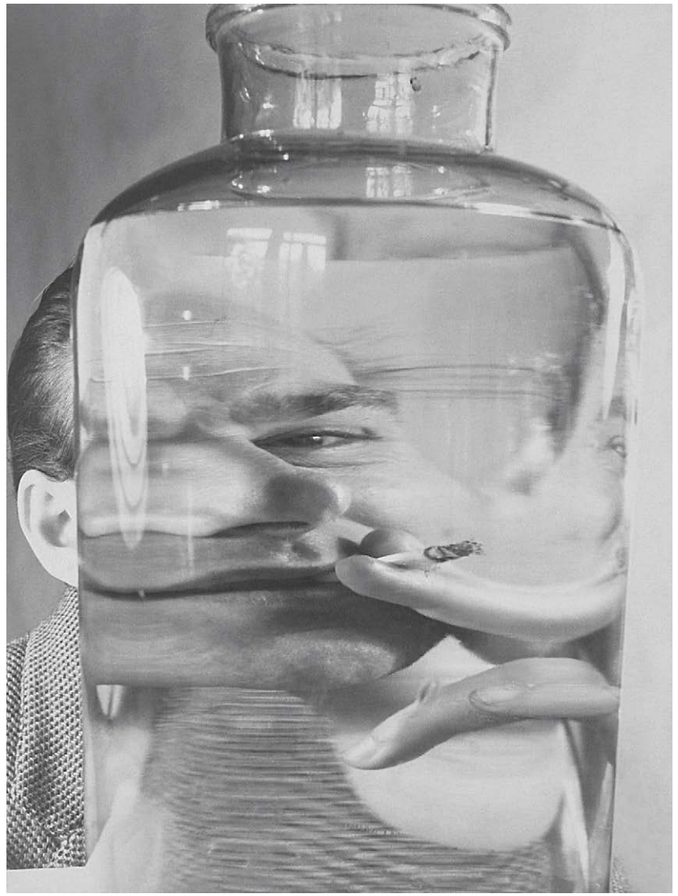

59. Distortion, 1955
silver print, 239x179 mm

HOLICS Gyula (1919-1989)
zenész, fotográfus / musician, photographer

Egyéni kiállítások / Solo Shows

1973 Fényes Adolf Terem, Budapest
1974 Műcsarnok, Győr
2001 Vintage Galéria, Budapest

Csoportos kiállítások / Selcted Group Shows

1954 MADOME kiállítás, Budapest
1955 II. Országos Művész Fényképkiállítás, Budapest
1957 Nemzeti Szalon, Budapest
7. Salon Internationale de Fotographie, Argentina
1958 Salón Internationale de Barcelona
Országos Művész Fényképkiállítás, Budapest
1959 Foto Club de Chile
Maitland Photographic Exhibition
Arizona State Fair, Phoenix
Club Fotografico de Mexico
1960-1965 International Photo-Porst Wettbewerb
1962 Országos Művészi Fényképkiállítás, Budapest
1963 Országos Fotókiállítás, Dunaújváros
International Exhibition South Australia
1965 Országos Fotóművészeti Kiállítás, Budapest
1969 6. Bezirks Fotoschau, Cottbus
Országos Jubileumi Fotókállítás, Debrecen
1970 Exposition Internationale d'art Photographie, Budapest
1973 VIII. Székely Aladár Országos Fotókiállítás, Gyula

Bibliográfia / Bibliography

Bass: A MADOME tárlatáról, Fotó, 1957/8
Zay: Pillanat és gondolat. Fotó, 1970/8
Holics Gyula és Dr. Szabó József kiállítása. 1973
Albertini: Holoics Gyula és Dr. Szabó József. Fotóművészet, 1973/3
Zay: Pillanatok, fények - és még valami. Fotó, 1973/4
Fekete Judit: Fotókiállítás a Fényes Adolf teremben. Magyar Nemzet, 1973. Május 19.
P. Szűcs J.: Egy metafizikus csendélet az 50-es évekből, Fotó, 1982/3
Tény-kép. A magyar fotográfia története 1840-1981. Budapest, 1982
Kardos-Szilágyi: Leletek a magyar fotográfia történetéből, Budapest, 1983

A kötet megjelenését támogatta / Supported by

© Képek / Images: a szerző jogörökösei
Fordítás / English translation: Rudnay Zsófia
Könyvterv / Design: Szmolka Zoltán
Reprodukció / Reproductions: Bozsó András
Képfeldolgozás / Image processing: Horváth István
Nyomta / Printing: Mester Nyomda
ISBN 978-963-9800-15-1

Borító / Cover: Pohár és árnyéka / Glass and Shadow, 1950s, silver print, 240×180 mm
Hátsóborító / Back cover: Distortion, 1950s, silver print, 180×175mm

VINTAGE GALÉRIA 1053 Budapest, Magyar utca 26.
www.vintage.hu galeria@vintage.hu